

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése.
Eltérítendő az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor
Fél évre 4 kor
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fil.

Hirdetések elfogadtatnak:

Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben Schalek H., Dukas M., Oppelik A. «Általános Tudósító» hirdetési osztálya Budapest.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyilttér petítőra 20 fil.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye.

Két fontos takarmány-növényről.

A tök mint takarmány. — Egy fontos takarmánynövény termelésére hívjuk fel gazdáink figyelmét. Célszerűnek véljük azt megtenni annál is inkább, mert a termelési statisztikában lapozgatva, azt a minden esetre sajnálatos tényt konstatáljuk, hogy a tök termelésével nálunk még edes keveset törődnek. Tizenháromezer hektár az összes terület, mely évenként tökkel van beültetve. A termés eredménye hektáronként 150—400 qu. között is ingadozhat s egy métermázsát 35—50 kr.-ral értékesíthetünk. Ime, tessék csak utána számítani, hogy mily nagy haszon származik már közvetlenül magából a termésből. S ha tekintjük annak takarmányértékét, az ellen sem lehet kifogásunk, sőt ellenkezőleg pl. a magjából készült pogácsát halározottan a legizletesebb s a legkönynyebben emészthető póttakarmánynak tekinthetjük, amennyiben a legfehérnyedusabb, a legszénhidrogénebb, tehát a legszűkebb tápanyag. Az arány — 1 : 07-hez. De nem csak pogácsa alakjában használható, hanem teljes egészében is, s bár tény az, hogy az esetben, ha a magot belőle olajnyeres szempontjából kiszedeltük, a visszamaradó hus-

rész már jóval gyengébb, mégis a legelőre járó sertések szívesen megeszik.

Termeléséhez mérsékelt éghajlatot kíván s a szigorú, zord vidékek kivételével mindenütt szépen diszlik. Földje legyen tápdus, nem túlnedves s meleg fekvésű. A humuszos vályogtalaj, megfelelő istállótrágya és műtrágya alkalmazásával biztos sikert eredményez s ily tataron termelve az az utóveteménynek is kedvez, amennyiben a mesz-sze szétfolyó indák s a számos levél a földet beárnyékolván, annak beeredését mozditja elő.

Hogyan kell most már termelni? Az összes jól megszántott s megrágyázott földön kijelöljük a fészkek helyét úgy, hogy azok egy sorba essenek. Leghelyesebb tehát egy kifeszített zsinag irányában eszközölni a fészkek kijelölését, mert így a távolság teljesen egyenlő lévén, a fogatos eszközök alkalmazásának mi sem áll utjában. A fészkek egymástól távolsága 3—4 méter, sőt az óriási tök változatoknál még ennél nagyobb is. A kijelölés után a földet jól megporhanyítjuk május hó elején s egy-egy fészekbe 3—4 magot rakunk el; e célra az indiai Mammoth tök, s a boulognai mázsás tök magja ajánlható. 3—4 magnál többet egy fészekbe vetni nem célszerű, mert az

indák nagyon is egymásba fonódnak s az egyes példányok fejlődésükben elnyomják egymást.

Kikelés után a földet fogatos sorköz-művelővel járattuk meg egyrészt azért, hogy a gyomokat pusztítsuk, másrészt azért, hogy a levegőnek a földre való jutását előmozdítsuk. A gyomok elszaporodása esetén a kapálást néhány hét múlva ismételtük. Ha igen nagy példányt akarunk nevelni, akkor egy-egy indán csak egy tököt hagyunk meg.

Letakarítása akkor történik, midőn héja megkeményedett, a levelei és szárrészei a száradás jelét mutatják. Leszedésével óvatosan kell eljárni, nehogy megsérüljön. Eltartása szellős, száraz és zárt helyiségekben nem ütközik nehézségbe. Némely helyen felapritják s pelyvával rétegezve el is vermelik.

A lóbab termelése. — A lóbab egy kitűnő igen fehérnyedus takarmány, miért is főleg olyan gazdaságokban van javasolva termelése, a melyek állatok hizlalásával nagyban foglalkoznak, mert a lóbab egyéb takarmányokkal keverten kitűnő hizlaló takarmány.

Legjobban a mérsékelt meleg, nedves klíma alatt terem meg. Hidegebb fekvés mellett nem termelhető, mert hosszú tenyész-

T Á R C Z A.

Az én örökségem.

Profétának e világon a pipás ember válik be legjobban. A kalendárium csináló hiába diktál szép időt, esőt, huzadék rendesen mint a lókölt. Hanem ha a pipás ember kezd egyszer jövendőt mondani, arra mérget lehet venni, hogy beteljesedik.

S lám Pernyei Gáspár egyszer szintén rávette fejét a profétálásra. A jövendőlés soha sem volt kenyerre, hiszen azt ötszáz hold prima klasziss termette neki. Egész életében egyebet se tett, mint adta az igazi magyar embert minden bünével és minden erényével. S egyszer mégis megszállotta a látnoki ihlet.

Meg is ijedtem rá nyomban, de úgy, hogy még a bicska is kinyílt az zsebemben.

Csöpp tréfa se volt a dologban. — Hiszen pipás ember volt ő is, öreg pipás. Sokszor csutorástól szivta a pipa szárt, olyanokat szitt belőle mint egy öregebbfajta szivárvány a patak vizéből. És ez az ember egyszer csak avval huzakodik, hogy egy éjszaka már csak az élete.

Kocsin ültünk egymás mellett, de majdhogy nem lefordultam erre a szóra.

— Az ég szerelmére! bátyám uram, mit

beszél? tört ki belőlem az ijedelem s gyanusan méregettem az öregot, ha netalán bogarasodni kezdene.

De hát nyugodtan ült. Szemei az esti égboltra meredtek. Egyetlen csillag rezzgett felénk nyugatról, az is olyan szomoruan adta világot, mintha bánta volna, hogy egyedül kigyuladt.

Már szentül hittem, hogy költözködni készül belőle a lélek: Rémulten ragadtam meg a vállánál fogva.

Az öreg levette lassan az égboltról tekintetét s csudálkozva nézett rám.

— Mi bajod öcsém. — Kérdezte nyugodtan.

— Bátyám uramnak mi baja? Ne ijesztesse az Ister szerelméért.

— Hát ki ijeszteget.

Erre a kérdésre igazán nem tudtam, az én eszem kezd-e elköltözködni, vagy pedig az öreg padlásán indult fogyásnak a széna. Egy a kettő közül. Mert, ha bátyám uram avval a különös jóslatával ki nem vett volna a kerék vágásból, akkor csak nem volna olyan ijedt formán, mint akit ijeszteni visznek az akasztófa alá. Hanem amit mégis megkérdeztem biztonság okáért.

— Hát nem uram bátyám akart az imént meghalni?

— Akartam az eleven fenéget.

— Mit beszél hát akkor?

— Azt mondtam nem érem meg többet a holnapi reggelt. Jézus Mária Szt.-József az öreg

már félre beszél. Ha ebben van csipet összefüggés akkor minden lipótmezei bolond beválik logika-tanárnak.

Hanem az én utitársam nem hagyta abban a dolgot, hanem nagy komolyan folytatta:

— Komolyan beszélke, nagyon komolyan: holnap ilyenkorra már kiteritenek.

— De bátyám uram! szakítottam meg kétségbeesve.

— Ne zavarj. Hadd beszéljek. Holnap ilyenkor má kiteritettek ha mondom. Olyan bizonyos, mint a kétszer kettő. Ismerem már a természetemet: kölyök éveimet bele nem számítva innen-onnan hatvan esztendeje szivom a pipát. S nyugodt lelkiismerettel mondom, izlett mindig.

— Hanem ma — ma folytatta az öreg fohászkodva, ma történt először . . . itt elhalgattott.

— Mi történt bátyám?

— Végem van öcsém. Nem tudok többé pipálni. Nekem ezen az árnyék világon befellegzett, pipa nélkül ki nem vallok egy napot sem. Megcsinálom mindjárt a testamentumot.

Szent borzadálylál hallgattam ezeket a csöndes resignációval mondott szavakat. Mérget vettem volna rá, hogy úgy lesz, miként az öreg mondta. Másnap a pipát már melléje fektethetjük a sírba, hadd kísérje el leghűbb barátja. Ha feltámadáskor eszébe találna jutni régi szenvedélye, legalább ő leszen az első ki pipa szóval állíthat a bírói trónus elé. Akkor bizonyos lesz számára

Ferencz József keserűviz

az egyedüli elismert kellemes ízű természetes hashajtó szer.

ideje mellett ilyen helyen nem érik be. Humuszus, kötött, mély rétegű vagy vályog talajon a legbiztosabb hüvelyes, de legáltalában fejlődik iszaplerakodásban s friss törésekben, mint a talajt beárnnyékoló s nitrogéngyűjtő növény rendszeren két gabona közé ékeltek s bő friss trágyába, vagy esetleg szuperfoszfáttal kellőleg felhintett talajba vetetik, mert a szuperfoszfátot nagyon is meghálálja. Mélyreható gyökérzetével megazlítja a kötött talajt és annak felületét dus levélzetével beárnnyékolván, porhanyóan tartja miert is kitűnő előveteménye a gabonának.

Nagy tenyésztelése miatt a lóbabot rendszeren kapásnak művelik; lehetőleg korán 20—30—35 cm. széles sorokba vetik; 1½—2 q mag elég 1 hektárra; rendszeren elég a kikelés után egyszer vagy kézzel megkapálni — mi hektáronként 3.50—6 forintba kerül — vagy sokszor elégséges a Sack-féle kultivátorral végig menni, vagy ha az nincs, extirpátorral, a mi hektáronként 70—80 krba kerül. Ha gyomosabb vagy cserepes a talaj, a lóbab kikelése után kézzel sarabolunk és közvetlenül virágzás előtt a kultivátor vagy extirpátorral meggyünk végig. A lóbab sokáig virágzik s így a magvak beérése is egyenlőtlén; akkor arassunk, ha az alsó hüvelyek megfeketednek; legjobb gabonaarató géppel aratni.

Jó gazdát talajban a lóbab szára erőteljes és azért aratása után rendben hagyjuk megszáradni vagy kis kékbe kötve, kis kupokba összeállítjuk. Ha a lóbab teljesen megszáradt, óvatosan behordjuk, különben a mag egy része kihull.

Hektáronként 15—25 q szemet és 25 egész 40 q szalmát ad; a kórót vagy elégetjük, vagy kifutókba atomnak használhatjuk.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Halálozások.** Özv. Todor Józsefné szül. Pecsornik Karolina, folyó évi február hó 22-én este 10 órakor, életének 79-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek által felvétele után elhunyt. A boldogultnak hült tetemei február hó 24-ikén d. u. 4 órakor helyeztetek örök nyugalomra a csáktornyai sírkertben levő családi sírboltba. Az engedtelő szentmiseáldozat február hó

26-án délelőtt 8 órakor volt a csáktornyai plébánia templomban. Az elhunytat leánya, Ziegler Kálmáné úrnő és nagyszámu rokonság gyászolja. — Schreuk Ignác magángázdó folyó évi február hó 22-én este 10 órakor életének 46-ik, boldog házasságának 4-ik évében elhunyt. A megboldogult hült tetemei folyó hó 24-én délután ½ 3 órakor helyeztetek örök nyugalomra a róm. kath. egyház szertartása szerint a drávaszentmihályi temetőben. Nyugodjanak békével.

— **Tanfolyeielői látogatás.** Dr. Ruzsics-Kálmán február hó 19-én Turcsicsévre érkezett, hogy a stridói gondnoksági elnöktől Mesterich Aladártól az ügyek vezetését átvegye s az új elnöknek Nagy Aladárnak átadja. Ezen alkalomból meleg köszönetét fejezte ki Mesterich Aladárnak az iskolai ügyek körül tanusított hazafias, odaadó buzgalmaért. Még az n p a hodosám állami elemi iskolát és állami állandó gyermekmenedékházat vizsgálta meg. Innen Perlakra ment, hol 20-án és 21-én az állami elemi fiu állami elemi leányiskolákat, az állami kisedododákat, a gazdasági ismétlő fiu, gazdasági ismétlő leányiskolákat, végül az iparos tanoncziskolát vizsgálta meg összes osztályaikban és évfolyamaikban. A már ezernél több növendék által látogatott tanintézetek tantestületével az iskolák összes viszonyaira kiterjeszkedő értekezlet tartott s Tóth Sándor állami iskolai igazgatónak az intézetek példás vezetéseért s a tankerületnek buzgó munkásságáért elismerését nyilvánította. Értesülésnek szerint Horváth Gyula perlaki állami iskolai gondnoksági elnök elköltözése folytán ezen állásra dr. Tamás János perlaki ügyvéd és gondnoksági tag fog kinevezetlni. A királyi tanfelügyelő február 21-én a nagykanizsai községi iskola két községi kisedododa, végül a murakirályi róm. kath. iskola meglátogatása után Zalaegerszegre utazott.

— **A csáktornyai takarékpénztár részvénytársaság** I. évi február hó 22-én a »Gáspárics« szobor leltarlatási költségeihez szives volt címekre 20 K-át küldeni, mely adományáért fogadja az adakozó intézet hála köszönetemmel Perlak. 1904 február 23. Az emlékmű-bizottsága nevében: Dr. Tamás János ügyvéd.

— **Nyilvános Köszönet.** Benedek Ede Csáktornya községi előljáró születésének 70.

évtordulója alkalmából a csáktornyai szegények számára 100 Koronát volt szives adományozni, s ezt az összeget az előljáróság folyó hó 24 én osztotta szét a szegények között. Fogadja a jövővi adakozó a város szegényei nevében az előljáróságnak ezután is kifejezett hálás köszönetét.

— **Halálos verekedés.** Ovcvár Károly novákoveci. 21 éves legényt hushagyó kedden a novákoveci korcsmában verekedés közben fokossal úgy ütötték fejbe, hogy muli vasárnap az ütés következtében származott agyhártya gyuladás következtében meghalt. A boncolást e hó 23-án teljesítették Szabó perlaki albiró vezetése mellett dr. Böhm Szyndei t. főorvos és dr. Schwarcz Albert csáktornyai urad. és városi orvos.

— **A nagykanizsai kir betegsegélyző pénztár** csáktornyai járásbeli tagjai közgyűlési kiküldötteinek a megválasztására határnapul f. é. február hó 29-et tűzte ki a járási fősztogabiróság. A választás Csáktornya nagyközség tanácstermében délután 4 órakor lesz az említett napon, s részt vesznek a választáson a nagykanizsai ker. betegsegélyző pénztárnál biztosított munkaadók és segédek: És pedig az egész járásból biztosított 235 egyén után 9 munkás tag és 3 munkaadó tag fog választatni közgyűlési kiküldöttül.

— **Vörheny Stridón.** Stridón és környéken a III. hegykerületben az iskolás gyermekek között a vörheny oly mérvben lépett fel, hogy a stridói áll. elemi iskolát a járásorvos előterjesztésére a hatóság további rendelkezésig folyó hó 22-én bezáratta.

— **Üngyilkosság** Kermán Ferencz II. hegykerületi kozlovczáki 56 éves lakos folyó hó 20-án jéste 8 órakor egyszövű vadászfogycserét magához véve, lakásából kiment s az udvaron mindjárt az ajtó előtt hasba lölte magát. Segíteni rajta nem lehetett, s a felt. elkövetés után 3 óra belsei elvezés következtében meghalt. Az öngyilkosság okát megállapítani nem lehetett, mert a tettét megelőzőleg semmiféle öngyilkossági szándékot el nem árult, a tett elkövetése után pedig megtagadott minden fölvilágosítást. 7 élő gyermeket hagyott hátra.

— **Szöllővessző lopás.** Folyó hó 8—10 között Csárics Sándor véglatusi lakosnak amerikai szőlőtelepéről ismeretlen egyének mintegy 5—6000 darabra való vad ameri-

a kegyelem, mert a ki a pipát szolja, az jámbor ember, a gazemberek a szivarok között vannak otthon.

Mig ezekkel a gondolatokkal foglalkoztam, arra az öreg már javába csínlta a testamentumot. A házával, megjávele hamar elkészült, csak az ingóság okozott neki rengeteg fejtörést: egy hosszú kilométert haladtunk, mig egy-két tárgyat valakinek destinált. Ha tovább is így tart, éppen haza érünk, mire Máli néniire kerül a sor.

Mert hát a Máli néni is meglehetősen régi butor volt a háznál és ugyancsak oda forrot uram bátyám szívéhez. Pedig hát nem is volt a felesége. A régi ismeretség, meg hogy együtt éltek sok jó és rossz napokat, így csak összetörödtek, mint városon a kis ház meg a palota. Fájna az emberfia szemének, ha egyiket az idő elpusztítaná.

No és nem hiába gondoltam én a Máli néni-re. Bátyám uram csakugyan szóba hozta.

Mikor már az utolsó lapátnyérlől is gondoskodott, akkor láttam, hogy engem tisztára kihagyott a végrendeletéből. Még egy csizma luzót se juttatott. Pedig az nem lehetséges. Legalább reám is gondolt volna, hiszen ugy szeretett mint a saját gyermekét, ha lett volna.

Az utolsó pontja következett a végrendeletnek. Bátyám uram gyengédlen függesztette reám szemeit, száva elérzékenyült.

— Neked pedig öcsém — mondá minden szót hangsúlyozva — tudod mennyire kedvellek.

csak te vagy méltó rá, hogy neked azt hagyományozzam, mi talán még nekem a legkedvesebb.

— Ej . . . hát izé . . . — bátyám uram — szerénykedtem erre a sokat mondó bevezetésre.

— Tudom, nem veted meg kérésemet.

— Megesküdöm? — kérdezette velem a nagy buzgóság, s mindjárt mindkét kezem az ég felé indítottam.

— Ne bántsd azt, ismerem jószágodat.

— Hm . . . mondám mellemel kidülszítve. Azért a te gondjaidra bízom Máli nént. Vigasztald a jó lelket gondoskodjál róla, poraumban is áldani fogak. Csak te vagy méltó erre.

Azt a két kezemet melyelyel íment esküdni akartam, ösztönösen vítem a két fülem mögé. A végét már nem hallottam, de az eleje olyan volt, hogy minden halló szervem bele esendült. Mennyei ármádiák! a Máli nént hagyja nekem. Hát aztán én mit csináljak vele? mi? Olyan búzke voltam mindig bátyám szeretetére, de most Isten látja lelkemet, szivesen elengedtem volna három fertályát belőle. Akkor bizonyosan mást talál a helyett az öreg asszony helyett:

A keneteljesség ugy leszármazott hamarjába arcomról, mint a virág tavaszszal, ha a dér megcsip. Arcom megnyúlt, tekintetembe az ijedelem kvártélyozta be magát. Hiába erőltettem magamra nyugalmat, szívem csak úgy vert az ijedelem első hatása alatt.

Szegény bátyám még észreveszi rovaromat,

ha a kocsit egyet nem talál zökkenni. Zökkent is megállt.

Othon voltunk.

Leugrottam és az öregnek segitettem a leszálásnál. Szólnom kellett volna valamit, de akasszanak fel, ha tudtam, hogy hogyan kezdjem.

— Fussak doktorért? — kérdeztem végre szorongó kibellet.

— Kéll az Istenyilának — volt a válasz.

— hagyj magamra öcsém, kicsit pihenni akarok. No ilyet se értem még. Meg akar még az éjszaka halmi, s így válik el örökre az ember fiától. Ez az öreg hát különös ember.

Visszavonultam.

En is szerettem volna pihenni, csak tudtam volna.

Fejem olyan volt, mint valami katonai gyakorlótér: egész osztályok egészíroztaq benne. A világért se hunytam volna le szemem egy pillanatra se. Az én örökségem; a Máli néni, ahogy se akart tágitani gondolataimból. S hozzá szegény bátyámmal ott képzeltem kiterítve halotti vánkoson, jég hideg kezekkel . . .

Réggel, korán kiugrottam ágyamból, s első dolgom volt bátyám szobájába rontani.

Az ajtóhoz évre néhány pillanatra meghor-zadtam.

Hallgatóztam. Csendes volt minden; semmi nesz. Máskor ugy szóvott horkolni, hogy a kutyák az ablak alatt vonítottak.

kai riparia portalis szőlővesszőt loptak el. A tolvajokat ezideig nem lehetett kézre k-riteni.

— **Gazdák, ha ha nagy terméshez akarnak jutni**, Mauthner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, **Mautner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapest, Rottenbiller-utca 33.** mindenkinek ingyen megküldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtisza magvak árai alacsonyok. Különösen fölemlítendő az impregnált takarmányrépamagvak és a legnemesebb gabonafélék dús választéka.

— **A Csáktornyai Takarékpénztár** folyó hó 20-án tartott 32-ik rendes évi közgyűlésén: elnöklő igazgató, Pálya Mihály constátálta, hogy 533 darab részvény letébe helyeztetett, 23 részvényes 371 szavazati joggal személyesen jelen van, 8 részvényes pedig 99 szavazati joggal szabályszerűen meghatalmazott részvényesek által képviselve van. Ennélfogva a társulati alapszabályok értelmében a közgyűlés határozatképes, azt a — részvényeseket szívélyesen üdvözölve — megnyitottnak nyitvánitja. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére Charnatz Jónás és Benedikt Béla urak kértettek fel. Elnök felhívására Weisz Miksa főkönyvelő az igazgatóság jelentését, majd Dénes Béla ur a felügyelő-bizottság jelentését olvassák fel. A közgyűlés mindkét jelentést helyeslőleg tudomásul vette, a betérjesztett 1903. évi számadásokat jóváhagyta és úgy az igazgatóságnak, mint pedig a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megszavazta.

A nyereség-felosztási javaslatot a közgyűlés elfogadta. Még pedig:

33000 K. — fill. az 1903. évi részvény-szelvények darabonkint 22 K. leendő be-

váltására

830 K. — fill. közhasznú és jótékony célokra

2150 K. — fill. az intézeti tisztviselők jutalmazására

11000 K. — fill. a tartalékalap gyarapítására

405 K. 58 fill. vitessék át az 1904. évi nyereség számla javára. — Összesen tehát

47385 K. 58 fill. az 1903. évben elélt

liszta haszon összege.

A takarékpénztárral egyesült önszegélyző

Hideg borzadás futott végig rajtam.

Félnéken nyitottam be. Intőzatos füst felleg fogadott, s e füstfelleg teljes közepében ült az öreg. Pipa szájában, s olyanokat puffantott, mint egy gőzmasina.

— Bátyámuram — hebegtem meglepetve.

— No, mi a manót kolerászól már ilyen korán, öcsém?

— Hát tudni akartam, hogy még életben van-e?

Bizony öcsém csuda történt. Már javában haldokoltam, mikor eszem be jut, hogy még egyszer megpróbálom a pipát, akkor nyugodtan megyek a tulvilágba. És öcsém, — az a pipa, izlett!!!

Éjfélől fogva szívom már, és úgy érzem, hogy egészen meggyógyított. Az a pipa vissza adott az életnek.

Annak, egyedül annak köszönhetem, hogy be nem rukkoltam a mennyei regimentbe.

Fellélegzettem.

Annak a pipának én is sokat köszönhetek. Az, egyedül az mentett meg attól a keserves örökségtől.

Szegény Málé néni! — ha tudná, — mennyire fáztam tőle — hiszen nem tetetné magát másodsor testamentumba

szövetkezet igazgatóságának jelentése felolvastatván, tudomásul vétetett.

A szavazási jegyek összegyűjtésére és megszámlálására Benedikt Béla, Czvetkovics Antal és Dr. Viola Vilmos urak kértettek fel, kiknek nevében utóbbi választási eredményt kihirdette hogy:

Pálya Mihály	vezérigazgatóvá
Hirschmann Samu	aligazgatóvá
Bernyák Károly	igazgatóági taggá
Csakathurner Ármin	»
Pecsnorik Ottó	»
Strahia Ferencz	»
Alszeghy Alajos	felügy.-bizotts. taggá
Dénes Béla	»
Hirschmann Adolf	»
Mayer Károly	felügy.-bizotts. póttagá
Verbáncsics Ferencz	»

meg lettek választva.

Pálya Mihály, ki a választásokat megelőzőleg leköszönt, az ideiglenesen Ziegler Kálmán részvényes által elfoglalt elnöki széklet ismét elfoglalja és köszönetet mond a részvényeseknek, hogy bizalmukkal őt és igazgatóságát társait újból megiszteltte, igéri hogy erőiből kitelhetőleg a jövőben is törekedni fog ezen bizalmat kiérdemelni és kéri igazgatóságát társait nemkülönbön a többi részvényest is, hogy neki nehéz feladatának sikeres megoldását jóakaratu támogatásukkal lehetővé tegyék. Néhai Löbl Jakab volt takarékpénztári könyvelő özvegyének eddig élvezett kegydíja a jövő évi közgyűlésig érvényben maradádnak mondatott ki.

A tárgysorozat ezzel ki lévén merítve, miután még Dr. Viola Vilmos indítványa, hogy az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak kiváló buzgósaért és az intézet céltudatos vezetéseért jegyzőkönyvi köszönet és elismerés szavazzassék, élénk helyesléssel elfogadtatott, elnök a közgyűlést berekesztette.

— **A Horgony Pain-Expeller** (Richter-féle Linimentum Capsici comp.) igazi népszerű házi-szerré lett, mely számos esudásban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipő-fájdalom, fejfájás, köszvény, csuszál stb.-nél a Horgony-Pain Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő, sőt járványkóránál, minő: a kolera és hányóhas-folyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi-szer jó eredménytel használható az influenza ellen is és 80 l, 1 k. 40 l. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: »Richter-féle Horgony-Pain-Expeller« vagy »Richter-féle Horgony-Liniment«-et tessék kérni és a »Horgony«-védjegyre figyelni kell.

— **Rákosi Lipót** tánctanító tanfolyamát március 1-én kezdi meg, melyre jelentkezhetni Strausz Sándor könyvkereskedésében vagy a táncintónál (patak-utca, Molnár-féle ház), ki kívánatra lakáson is megjelenik.

— **Csaló ügynök.** Egy Novák József nevű beliczai születésű s magát ügynöknek nevező egyén folyó hó 12-én beállított Novák Tamás gyümölcshegyi lakoshoz és egy német s horvát szövegű iratot mutatott fel, melyben szerinte megbízták őt, hogy 4 kor, 80 fillér napi díj mellett 80 munkást fogadjon fel egy Ausztriai vállalathoz. Ennek alapján Novák Tamás kérte meg, hogy míg ő 15-én vissza megy, fogadja fel a napszámokat. Az ügynök ur 15-én csakugyan vissza ment s az addig jelentkezett 38 munkás mindegyikétől 1-1 koronát kért fáradsága fejében, mit a munkások természetesen kész örömmel adtak meg neki. 18-án kellett volna a duni a munkásoknak, csak hogy az ügynök ur 17-én éjjel ismeretlen helyre meg szökött. A becsapott munkások néhány

napi várakozás után feljelentették esetüket a hatóságoknak.

— **Köszönet nyilváníások.** A Csáktornyai Takarékpénztár Részvénytársulat a »Kisdedőv Egyesületnek« 200 kor. volt szíves adományozni. Fogadja a fentnevezett pénzintézet áldozatkészségéért úgy az egyület, mint a magyar kultúra nevében köszönetünket! Csáktornyan, 1904. febr. 27. é. Alszeghy Alajos, elnök. — A Csáktornyai Takarékpénztár Részvénytársulat volt szíves az állami polgári iskola könyvtára javára 40 kor. adományozni, mely nemeslelkű adományért az intézet nevében ez uton is hálás köszönetét fejezi ki Bencsik Rihárd h könyvtárnok. — A Csáktornyai Takarékpénztár Részvénytársulat f. hó 20-án tartott közgyűlésén 60 korona segély összeget szavazott meg a Csáktornyai Jótékonycélu Ker. Nőegylet javára. Fogadja a fentnevezett pénzintézet ez uton is az egyület hálalett köszönetét! Az elnökség nevében: Csáktornyan, 1904. febr. 26-án Bencsik Rihárd titkár.

— **A Drávavásárhelyen** f. hó 13-án tartott jótékonycélu táncestélyen felülfizetni szívesek voltak: Heinrich Miksa 5 K.; Gutmann Lajos (Alsólendva), Iszakra József 3—3 K.; a jan. 30-iki bál rendezősége (Drávavásárhely), Csakathurner Ignác, Keleti Samu, Sostarics Elek (Horvátvásáros), Gráner testvérek, Hencsei Gabor, Frász, Tamás, Horváth József és Hrusóczy Elek 2—2 K.; három csáktornyai ur 6 K.; Grész Valéria, N. N., Lindis N. 1—1 K., összesen 38 K. Fogadják ezért a szegénysorsu isk. gyermekek nevében a Rendezőség leghálásabb köszönetét.

— **Mayersberg Frida** táncintónő, ki tegnap fejezte be zalaegerszegi tanfolyamát, ide érkezett és tánctanulásra előjegyzéseket elfogad.

— **Egy hónapig ingyen.** A kitűnően szerkesztett és már is közkedveltségű AZ UJSÁG politikai napilap kiadóhivatala bárkinek márciusban ingyen küldi meg a lapot, a ki az előfizetési összeget, ha csak egy hónapra is, április hó 1-őti számítva már most beküldi a kiadóhivatalhoz, és megküldi minden előfizetőnek Mikszáth: »Az én kortársaim« című gyönyörű albumát husvéti ajándékképp, a ki a lapot felévi kötelezettséggel akár negyedévenként, akár havonként előfizeti. AZ UJSÁG-ot Gajári Ödön szerkeszti Herzeg Ferencz, Kozma Andor, Kóbor Tamás, Kenedi Géza és Mikszáth Kálmán főmunkatársak közreműködésével. AZ UJSÁG lapunk mai számában foglalt hirdetésére felhívjuk t. olvasóink szíves figyelmét.

— **Athelyezés.** Pintarics Ferencz déli vasúti hivatalnok Nagymarsonból Sziszekre (Horvátország) helyeztetett át.

— **Saját birtokán kutat** bárki szabadon építhet. A belügyminiszter egy konkrét esetről folyólag kimondotta, hogy 1885. évi XXIII. t. b. 14. §-a értelmében az élet rendes szükségletére vizet szolgáltató kutakat saját birtokán az idézett törvényszakasban foglalt feltételek betartása mellett mindenki szabadon építhet s így kútteljeskez hatósági engedély nem szükséges.

— **Szerencsétlenség.** Fuss Nándor Festetics Jenő gróf felsőmihályfalvi lövadásra f. hó 26-án este 9—10 óra között Polstrau felől gyalog ment hazafelé, miközben egy gyalog hidnál oly szerencsétlenül esett el, hogy a nála levő töltött vadászfegyvere elsült és a lóvása a bal oldalán, a szíve tájékán súlyos sérülést okozott.

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, Margitai Jožefa urednika Csáktornya,

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Pre-platna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i f.a.l računaju.

Sluzbeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Csáktornya«, i t. d.

Gospodarstvo.

Mladinska kolera.

IV.

Po kakvim goder načinom dobiju mladina betega ovoga, da mu vu telo dojdeju bakteriumi i tam se spovaju, beteg opet odmah se širi i jači po teli.

Sigurno vreme ni moći reći, čez kojega more mladince biti, doklam se beteg na njim pozna, jer više fajte mladine je, dakle svaki faj poleg svoje narave više ili meñje vremena nuca do zbetezanja.

Po gospodarstvah se pripeti, da zmed onih mladinah, koje su večer još zdrave bile, jutro se vcrknjene, pak vutakvim slučajuse prebudi sumnja gazde prama ogiftanju. I pripeti se, da mladina još na oko videć lehkoo zleti na kotec ili na drvo i onda za kratko vreme vcrknjeno spadne dole. Drugda pak takve živinče, koje more hoditi, poče se poletavati, na jedenput skupa opadne i pogine. Pak bilo je slučajja da na jajci sedeća kvočka vu onim položaju, kak je sedela na gnezdi, bez kakvog značenja betega je poginula, pak samo potlem su zeli o pamet, da neživi Nega čisto se zdravo videća mladince, koja je malo prije v tek jela, med drkaujem samo skupa opalo, kak da bi vu nju tresnulo.

Ali tak nagla smit je redka, jer vu najviše slučaji se znamenji betega pokazeju prije, pak samo za 1—3 dni ili negda za 7—13 dni pogine mladince.

Najprvo znamenje je betega, da je živinče žalostno, malo se giblje, ali ako i deleno i pomalem, s našašurjenim perjem, s doli pušcanemi peroti i glavom. Poleg toga nemaju apetita, pak ako i jeju, vidljivo nesvolom se to dogodi.

Najviše betežnih živinčeh se vkraj polegneju od drugih i se skrijeju. Vu slučaju kuge ni jedenput se gde v kotu, med drvimi ili kamenje najde poginjeno mladince.

Telo betežnoga živinčeta je vruća i negda penane sline visiju, iz kljuna, — pak i to moremo videti, da ziše, med kojim šinjaka napre riva, kak da bi bluvati štelo, koje se i negda pripeti, gda nekaj zelenoga zriga. Med tem toga su jako žedna, dakle gušće pijeju vodu, kak su navadne.

Ali najglavneše znamenje je, da čim prije još poče tirati. Črevo joj malo vun zide, čerleno—modrasto postane i gnoj od kraja žutobelkasti i mehek kak pop, potlam slinasti skorom čista tekući, zelenkasti i jako smrdeti. Perje zadi zamazano postane, se skupa prime a jako živinčeta dan na dan prehaja. Z Slaboći sledi onda, da jako čuda sediju.

Ne dugo onda i težeše dihanje postane nevideć se napinjavaju med tem toga se onda špajсно ruženje čuje, koje je spodobno k fućkanju i hrglanju

Ruže i podbrade tarba se premeni, i od kraja je bledna, potlam pak modro crlenkasta. S jednom i slaboća vu svem postupu, poletavanje i dole — kaplanje gusteše nastane i nazadnje stalno ležiju ili sediju na zemlji i poleg svakoga mrćenja se nemreju stati ili ako se s težkom moreju stati opet skup opadneju.

Oči su njim suznatiju i višekrat zaprte, mrena na oči se vužiže pak svetlost, osobito suviše svetlost ju bantuje. Čudni k senju slobodnim slučajju su vezda, koj — senj bez kakvog značenja prek zide v smrt.

Najvišekrat krčno trganje preteče smrt med kojim glava je na prsa ili na hrbet polegnjena — drugda pak po duže vremenom trajajućim drkanjem pogineju v drugim ili tretjim dnevu betega.

Ali kak sam već rekel, more i beteg duže vremena trajati, more 8 dni, pak je već bil slučaj, da je mladince po dva tjedne betegovalo osobito po takvih mestah, gde je beteg već od duže vremena.

Znamenja duže trajajućega betega su ravno takve, kak brzo tekućega. Griža je malo menjša, poleg toga menje oslabi mladina, poleg toga i je makar ne tuliko, kak vu zdravju, ruža njim je bledeća, perje malo zašasurasto, ali zato jeden čas se živahno gibleju, doklam navek jakše postupajući beteg je do kraja neponišti.

ZABAVA.

Zakaj su odsudili Jezusa?

Poljodelavec seme poseja vu zemlju, od one dobi nekakov procesus se pojavi vu nutrašnjoj zemlji. Kad ov procesus traja, neznamo nikaj od njega, samo kad je van zišlo seme, znamo da vu zemlji se nekaj bilo zvršavalo.

Upravo takov je ov dogodjaj, k kojemu kršćanskomu svetu božić svezuje. Malo dete se narodilo, kaj je briga bilo za njega?

Naradjaju se drugda takaj mala deca. Nigdo si ni bil onda slutil, da onoga maloga deteta narodjenje od jednoga staroga sveta porušenje i jednoga novoga sveta goristajanje sakriva vu sebi.

Nikom se ni za čudnovitost činilo niti Jezusa uloga takaj

Na Meššiasa misel za ono vreme vu zraku bila je Nutrašnja sva skupčenost: Herodeša vladara bezsramnost, židovske aristokracije bojazljivost, za duhovno posluvanje nadsvećeničke familije ponizenje, zatim od izvanskoga mesta iz Rima došavsja

stiska, nesmilovanost, okrutnost probudili jesu vu svakoga srdce ufanje po proroki već od davna razglašeno bilo od Odkupitelja glede došavšega Meššiasa.

Jezusevo dakle ulogu, za prosto delo držali jesu, i nit nisu prisvojili za kakovo osobito znamenitost.

Nego po vremenu Jezuseve uloge seme je zišlo, i spoznalo se bilo, da ovo ipak nije neznamenito delo, neg da iz jedne izvanredne premenbe stojeće sveta ovoga pripećenje zakrivalo je vu sebi

Stari sadrugi nit nisu slutili, nit nisu nikaj zabilježili od Jezusevoga suproti stanja. Još Flavius Jozetus takaj koj pako vu vremenu Pilatuša vladanjem svako najmenje pripećenje je izpisal, nego niti s jednom rečju nespomene se od Jezusa.

Novi teštament, bolje rekuć prvi tri evangeliumi po Mate, Mark i Lukać evangelisti više od sto ljet po Jezusovoj smrti bili su pisani.

I tak je čisto naravski, da Jezusa mudrost nije začuvala za stran našu povestnica čistoga očivestnoga kipa, ako prem od onoga vekše i znameniteše dogodjenje nebi moguća bila dokazati.

Osobito pako mračno je pred nami

koja vu naslovu pitamo: da zakaj su židovi odsudili Jezusa?

Poleg židovskoga tak zvanoga Talmuda, zato su bili odsudili Jezusa, kajti je od Egyptoma nerazdruženje nagovarjal. Od takovoga grešnika Mozeša zakon ovako glasi: »Ako tebe tvoj rodjak odmani, rekući, ide mo drugim Bogom služiti — neodprosti njemu, neposluhni njega i naj se nemiliju očim tvojim nego moraš njega vmoriti.«

Ova kaštiga bila je odlučena na spodobne kaštige na proste grešnike takaj. Jezusa kakti proroka, koj je od Egyptoma na razlućenje mamil, iliti kakti krivoga proroka odsudili su bili. Od ovoga prvešega zakona tak odredjuje Mozešov zakon:

»Ako se pojavi med vami prorok ili snovida i načini na tebi kakovo znamenje ili čudu —ako i bude znamenje i čuda, od koje je bil vam govornik, rekavši i nasledujmo druge bogove, koje nepoznaš i služimo njim, neveruj onoga proroka rećim ali onomu snovidljivcu Onakov prorok, ali snovida nek se vmori, kajti od razdruženja imal je spomenka proti vekivećnomu vašemu Bogu!«

Tak zaisto od razdruženosti od Egyptoma navučal je Jezus? Ovo proti sebi veli

Dakako griža more biti bez toga da bi mladinska kuga bila, ali samo onda ne ne-kažuju sva ona znamenja po živinčetu, kak vu betegu kuga, pak živinče onda niti ne-pogine.

Ako pak gazda se drugač nemre osve-dočiti, da od česa mu je živinče prešlo, jeli mu zaisto mladinska kuga se zdržava vu dvoru, onda jako dobro čini ako pogi-njeno mladince razpori, pak osobito tenka droba i vu mošnjju, koju srce vu se za-pre i pluča spregleda.

Razparenje se najleži tak načini, da iz na hrbet poležejućega živinčeta šinjaka, pr-sa i črevo perje spoberemo doli, kožu anda od požarakov do zadnja doli razrežemo — i ogulimo. Vezda mreću na črevi razpori-mo, onda žile na tako zvani kobilici razre-žemo do čonte, razrežemo čonte na prsa po jedni i drugi strani, onda pak samo proti glavi nadignemo čontu tojest kolibicu.

Na takov način se prsa i črevo lehko odpre, bez toga, da bi se koj vu njima pri-je zrazmrcvarilo.

Čreva za žaludcem se vun zemeju. za-ljučce sa nožom čreva pako škarjama povđuš razrežeju i se pregleda.

Već onda, da je vun jemamo, čreva vi-dimo, da su ona po nekojah mestah čerle-neša, kak redovito znaju biti. Lajna je jako tekuća, malo glinasta, žute farbe i po njoj se krvavi štrafi vidiju, ili pak je črleno bar-nasta od vu nju zmešane krvi.

Ako onda dalje čreva s vodom dol-damo oprati, onda se vidi, da znutraša mre-na, tak zvana stinasta mreća je jako čerle-na. Ova črlena farba se negda po vekših, negda po menjših falatov vidi. Najbolje se ova vidiju vu onih črevah, koja su taki kre žaludca, ali i najti vu tenkih drobah.

Vu oni mošnji, v koji se nahadja, srce najdemo jednu takvu mokrinu, koja se spo-dobno k tepkom, nego da ova voda je vu slučaje kuge kalna i po njoj fine žute pa-hulice plavaju ili spodobne farbe nekaj je koje je spodobno k hladnetim, zvun toga

pak vnogo črne punkte najdemo. Pisanost srčene mošnje je znamenito nato, da to je samo vu kugo takvo i niti vu jednim dru-gim betegu se nenahadja ovo.

Pluća su ravno tak neuredna, zli k prepoznanju ovih neurednostih treba zveš-banešu oko. Samo tuliko imam naznačiti, da pluča su višekrat vužgana pak poleg toga bolje črnočrlenkaste i puneše kak pri zdravoj mladini.

Na kratkoma moremo ovak reći: da mladinska kuga je takov zgrabljivi beteg koj bez svakoga vidljivoga zroka postupa fletno teče i vu velikim broju bere mla-dinu, lehko se širi, mladinu ili poleg griže ili škrci poništi.

Konec sledi.

Majczen Ferencz.

Kaj je novoga ?

Velika bura vu Čakovcu.

Tekućeg meseca 15 dneva rano vu zorju med 3—4 vurom med bliskavicom i grmljavicom takova bura nastala je vu Čakovcu, kakova već davna bila nije. Do ista drhtali su ljudi, bojali se jesu od toga, da strahoviti viher vu svakim hipu odnesel bude ober njihovih glav bivajućega hižnoga krova. Od ove iste noći iz Trieszta javiju da tamo 14-ga okolo 10. vure na večer iz vanredna bura počela je biestniti koja ko-ma da po polnoći ob 2. vurah prestala bila i koja vnogo kvara načinila je. Tak se vidi da čakovska 15. noćna bura iz triest kom burom bila je izkopćena.

Kradljivost.

Čakovečke železnice kolodvora teret-noga vlaka penezuice manju peneznu kasu lekućeg meseca 15. dneva okolo poldneva, kad su od železnice činovniki ni bili doma nepoznati činitelj je razbil. Na sreću da pe-neznik peneze prije nekje otišel, zatvoril je

peneze vu veliko kassu, po takvim razboj-nik više od 1 korune nije mogel odnesti sobum. Žandarstvo ipak zazvedava za raz-bojnika.

Strahovita nesreća.

Tako zvanim Narodni Listi novinam februara 19. telegrafiraju iz Petervaradina, da Bajkal zvanom mestu gde je morje do 1447. metrov gliboko na dvesto metrov ši-rine je led bil puknul, po kojem bilo ma-širalo do sad podpunoma zvanim glasom dva regimenti pijanirskih i jeden regiment železne ceste zvani ruski soldati, vsi su se vu morju bili spotopili. Ovih nesrećnikov po priliki je moglo biti do deset jezer lju-dih. Ovo je takovo delo da človek ni mo-gući prerazmeti, kak se to pripetilo bilo.

Na dobru svrhu

Dungyerski Lazar bacsszenttamaški ve-likoga imanja vlastelin ove dane na dorbu svrhu je prikazal 301 jezero korun.

Pape nova enciklika.

Iz Rima februara 11. telegrafiraju: pa-pa je encikliku dal van, od čistoga poprijet ja ove dogme za preglasiti 50 ljetošnikom prigodom. Enciklika je jedino verozakonsko-ga značaja na srce preporučuje kršćenikom da nek se moliju svetoj prečistoj Devici razvija od čistoga poprijetja glaseće dogme bivstvo, kršćansku bližnju ljubav glasi i grehov odprošćenje podeljuje.

Van stupljenje nadoplatice.

Vu Temesvaru, kak odonut javiju neka za čudnovitoga držju to, da temešvar-gyar-varoških opatičkih školah nadstojnica po i-menu Maria Hermana sestra po Našamati zvanoga školskih sestrah reda, je van iztu-pila. Münchenskioga redanadstojništvo je vu Lippu premostilo i budući tamo ni hotela iti slekla si je opatičku opravu i odputovala je k svojoj rodbini vu Bosniju. Nadstojnica je sad petdeset i pet ljet stara, po njezini roditelji pako za Dorosolics Mariu nju zoveju.

Talmund. Gde bez svakoga dvojenja čitamo od Jezusa kad veli:

»Ja nisam došel nit odvzeti, niti pako dodati k Mozeša zakonu.»

Proti novomu testamentomu veli:

»Najte misliti da zbrisati došel jesem zakona, ali proroke. Nisam došel izbrisati nego izpuniti. Ar segurno velim vam, da doklam nebo zemlja stala budu nit jedna črnja neprejde iz zakona, doklam se sva ova spunila nebudu.»

Osobito se ne slaže novoga testamenta sledećim mestom:

»Jezus pako odgovor dade pismoznacu: Med vsemi zapovedi prva je: — Čuj Izrael! — Nas gospodin Bog je jeden gospon!»

Ako bi Jezus od jedinoga Boga raz-druženje bil manil, onda nebi bil nastavil ovu stavku za fundament vere stavku, ako pako je nastavil, onda pod nikakov način nemre biti, da bi bil manil od jednoga Boga razdruženosti.

Tuliko se bez svake dvojbe vidi, da je Talmuta zrok, tojest zbog krivoga proročanstva odsudili su bili Jezusa. Ovo je Talmu-ta istinsko znamenje, da pače jedino istinsko danje. Zatim vu novim testamentu spomenik biva od kletva. Daklje vu čem bi-

vala je ova kletve? od toga Mate evangeli-šta vu novem testamentu od dveh fel spo-menka ima. Jedna ovak glasi:

»Rekli jesu svedoki: Ova je rekel: Mo-gući jesam cirkvu porušiti i za tri dni na-zat podignuti.» Druga kletva je sledeća, — koju veli Jezus nadsvećeniku: »Po ovom vremenu vidili budete človečega Sina sedeti vu Boga mogućnosti na desnoj strani i doj-ti iz nebeskih oblakov.»

Iz ovoga razmeli jesu, da se Jezus za božjega sina bil držal. Nego najmo pozabiti da ovo po 100 ljetnoj Jezusevoj smrti bilo je pisano.

Radi prvoga najmre glede cirkve poru-šenje očitivanja nisu imali pravoga zroka Jezusa odsuditi.

Nego moguće li bilo radi drugoga zro-ka, vu kojem sebe za božjega sina naziva? Jeli ima vu njem kletve: poljeg Grätz zvano-ga židovskoga glasovitoga pismoznanca ima i radi: toga odsudili jesu Jezusa.

Poljeg ovoga tak moramo razmeti, da Jezus za božjega sina nazval je, to je očivestno valoval, i ovo su držali za božjega imena kletvu. Poljeg jednoga glasovitoga po-vestnice pisca izraza židovske vere zakona zaisto prekršil je Jezus. Kad je najmre s vućeniki svojemi: vu subotu klasi dal pobir-ati po polju: (Mate). Jedne subote izvrāče-

nomu betežniku rekel: »Stani se zemi tvo-ju posteljninu i hodi!« Na kaj rekli jesu ži-dovi: »Subota je, danas nije slobodno tebi tvoju postelinu nositi.» (Janoš ev.) Ovdje ključ celoga otajstva.

Da Jezus sva ova samo kakti prosti človek čini, nigdo nebi na to došel, nego on, kakti prorok kakti sin božanski činil je sva ova, zato su prilagodili na njega od vere razdruženje za zavodnika krivoga pro-roka i reformatora ovakovo kaštigovanja. I na dalje kajti je Jezus rekel: »Mogućen je-sem porušiti cirkvu i za tri dni opet nju podignuti.» Ovi su bili glavni zroki, dasu ži-dovi odsudili Jezusa.

A za koga je moral naš preljubljeni Jezus sva ova pretrpeti, za nas tužne greš-nike, da nas oslobodi i odkupi od vekiv-većnoga prokletstva.

Radi ove porodjene srditosti bića čutil je i to tužno čutil je izraelski narod preko vnogo stotin ljet.

Nego nemojmo se čuditi nad tim, kaj se pred 1900. ljetmi pripetilo vu Aziji. Im vu novešem vremenu, ovdje vu izobražene Europe serdini kuliko jezero ljudem krv tekla je zbog vere promenljivosti.

Dr. Rubinstein Mátyás.

Otec i sin.

Pred nekulikimi dnevi Witt Frigyeš o-berjarag batorkesziiski stanovnik javil je na redarstvu, da sin njegov Witt Emil železne ceste činovnik više vekslinov krivotvorjenje je načinil. Pokazal je više listov, vu kojih sin njegov od samoubojstva se spomina. Ovi listi su presilili staroga gospona na javljenje, kajti ovak veli:

— Rajši vidim svojega sina vu reštu, neg da bi samoubojnik bil.

Redarstvo na temelju javljenja je izragu odredilo i med vremenom pobegnjenog vekslinov krivotvorca kurentiranje je odredilo, na kojim temelju vu Predealu i prijeli su takaj bili njega.

Bejarski svet.

Iz Szegedina dohadja glas, da poljeg Ó-Kanize bivajuće Adorjan zvanog csardi vu ovih preminutih dnevih tri vandraski detiči vubili su Pilisi i Barsai zvane svinske tergovce i porobili su nje. Krvoločnikom do sad još nisu mogli dojt na trag.

Zadržani napadnik.

Pred nekulikimi dnevi prije toga navjati se po noći pred redarstvom Klein Tivadar zvani mašinista, koj predstavi da je na Móro Annu, koja žnjim skupa vu jednoj hiži stanuje s revolverom trikrat strelil na nju. Na dalje pripoveda da se ta ista žena na isto peklensko življenje bila preobrnula, svadja bitka svakdanešno delo bilo je i napokon tak si hotel pomoći, da ovu svadljivu ženu ubije. Njegova osnova medjutim na sreću nise spunila, kajti osim nekuliko, na njoj načinjenih malih ranah druge nikakve falinge ni bilo na ženi. Prefrikanoga ovoga napadnika, koj se sam bil javil, naravski vu ga zadržali, od kojega medjutim je na videlo došlo, da vu redarskoj črnoj knjigi je već zabilježeni, pokedob radi kradljivosti je već višekrat kaštigani bil.

Sultana ljubimac.

Turskoga orsaga glavnim gradu neka za izvanrednoga držiju ovo, da Achmed Dsaledin zvani baša sultana negdašm ljubimac je ove dane izkočil. Baše žena je egiptomska hercega, koja navadno radi bolovanja već pred nekulikimi tjedni prije toga odputovala je vu svoju domovinu. Ahmed vu lažnoj opravi otišiel je vu jednu anglesku ladju i tak je odskočil prama Egiptomu. Bjegutstva zrok je do pol miliona korun načinjenoga duga, kojega je vu Konstantinopolju bil načinil. S bašum skupa skočil je i njegov tajnik Gumusian takaj.

Srbski kralj je takaj betežen.

Srbskoga kralja zdravje kak nam je znano, već onda ni bilo dobro, kad je na priestolje bil stupil. Slabe naravi je človek, kojemv vnoo uznemirivanje, počemsi na priestolje podignenje još bolje mu bilo naškodilo. Sad iz Belgrada javiju, da Peter kralj poljeg njegovih doktorov savjeta nesmije iti iz hiže, pri času za dugšega vremena. Vu žilnih krčih trpi koji po vremenu pojavljaju i jako su bolai.

Hercegprinaš je betežen.

Vaszary Kološ kardinal hercegprinaša položaj kak iz veseljem nam javiju ove dane se pobolšal. Sad već doktori su do znanja stavili, da betežni cirkveni vladalac doj-

dući tjeden slobodno stal se bude iz postelje, ako se tak bude napredovalo pobolšanje. Nadjamo se da od glas razveselil se bude celo občinsivž bez iznimke. Jordan Ferencz sveučilišća profesor neprestanoma skrb ima na cirkvenoga vladalaca, koj i osim toga takaj vu najljubljenoj i najskrb-ljivšej dvorbi je delnik. Ove dane vnoji jesu pohodili herceg primaša palaću, da od betežnika položaja zeznali jesu. Od kralja je ove dane naloga bil dobil grof Apponyi Lajoš magjarskoga orsaga naddvorjanin, da svaki dan po bržojavu obavesti hercegprinaša položaja, kod kraljevskoga dvora.

Vkanjlivec.

Ove dane v noći od jednoga redara hiže jednoga pristojno oblečenoga i dobro van izgledčega belopotnog mladoga človeka peljali su nuter k nadkapitanstvu i javili jesu da ovoga mladoga človeka pod 16. brojom ležecim redarskim stanu na kradji za drobiščili jesu. ranio onda, kad je po svojenimi stvari došli nakanil. Redarski činovnik na valovanje vzeme belopotnog mladoga človeka koj je povedal, da ga za Szombathelyi Kalmana zoveju i da je od jednoga teatriškoga društva član bil. Bonvivant najmre koj medjutim na svoje mustače je veliku skrb imal, tak se bilo videlo, da je prama svemu onomu, koja nisu bila njegova veliku pasku imal, niti nije zbiral med srebernimi žlicami, stolujaki, salveti — ova su kod njega ni vnoo odlikovala, to je bilo glavno samo, da k njegovim rukam dospeti moreju. I po takvim načinom smolnate ruke imajući bonvivant, osim teatriške časti, je takaj i vu kradljivosti dobroga dobička imal, ar onih dugovanjah broj, koje su kod prilike viziteranja pri njem našli, zadosta lepu vrednost zadržavali su vu sebi. I da veren ostane svojoj teatriškoj časti i kad je već videl, da nebu dobro tak se prilično činil za bedastoga da ga dragota bilo gledati. Pospanoga se činil svako pitunje je opetoval i tak je odgovarjal, — na hrbet si je legel na klupi, i kad je redar njemu dal na znanje, da ga zatvoriju, ovo takaj tak mirno prime, kak da bi njegova stvar dobro bila izpunjena. I kad mu redar rekel, da neg ga nasleđuje, onda gospon bonvivant hotel je s redarskim činovnikom v ruke, da si segne. Naravski ovo samo pri hotenju je ostalo, sad pako vu svojoj člici si premišljava od onoga da jeli budu li njemu verovali, da je nori.

Mesto zdavanja vu smrt.

Vu jednu hambursku gostionu dopelato se ove dane jeden par mladičkov, mladozjenja vu lepim frakku, zaručnica pako vu lepój belój opravi i na glavi s vencom okinčena. Koma da nekaj malo vremena bili jesu vu sobi, počuje se strelbeni glas iz sobe. Doklam su odprli vrata, već obodvojica nisu živila. Vu ostavljenim listu ova pišeju da nemreju iti pred oltar, kajti prama ženitbi nekaj osebjunoga se pripetilo i skupa vmerjeju s kupnim privolenjem. Hambursko redarstvo je podiglo zavzedanost prama ovomu skrovnomu samouboj tva — zroku.

Starh soldatov pobunjenost.

Iz Lemberga tri ljet odsluženih zadržani soldatov pobunjenosti dobivamo glasa. Poljeg ovoga kod 12 husarskoga regimenta služeći četiri podoficiri i 16 prostih soldatov se bilo pobunilo, da najmre tri ljeta su već davna odslužili i još je nepustiju slo-

bodne. Soldački sud je vu vuzu odsudil pobunjene husare.

Grof Szechenya dragi kinčl.

Putnikom proti žepnim tolvajom badava je svaka pazljivost. Samo za jednu minutu nek ostavi putnik, svoju kupeju, tolvaj, koj navadno već naprvu pasku ima na svojega aldovnika, već ga oplenil. Prije par dnevih iz Žolne idući brzovnim vlakom putoval je grof Széchenyi Mihaly. Vu Žolni spazi, da njegovo putovanje prilično vnoo stoji njega. Nego vkradne njegov mali ceker, vu kojem je do dvanaest jezer korun vrednoga dragoga blaga bilo. Proti nepoznamu tolvaju naravski podignjeno je zavzedanost, nego da uspjeh bude imal, ovo kvara trpeći misli najmenje.

Novo državne škole.

Verozakona učiteljstva minister vu Szobotici bivšu, najmre po Szobotici, Benkovecz, Juršovecz i Štefanec občinah pučku školu na prošnju imenovanih občinah temeljo je za državno imenuval.

Nesreća na morju.

Iz Fiume javiju, da Madalene zvanu jedrenjaču pri Chersonu je veliki viher dostiget i prevrnula se. Pet ljudih, bilo je na ladji, koji su se vu morju spotodili bili.

20 korun dar.

Štefanec Antonova žena, rođena Borcka Jozefa iz Središće (Postrau) lanjsko leto november 26-ga dana radi menjšega obiteljskoga svadja iz doma je odlazila. Puta si je brččas proti Magjarskomu orsagu vzela. K njoj spadajući 20 korun dara daju onomu, koj k gore spomeniti ženi na trag vodi. Osobna prepis: 30 ljet stara (ali za četerdeset ljet gledj van), plavni lasi, dugi nos, srednjo veliko, jako, malo razrašćeno telo. Iz dolaje zubali nekoji zub fali. Samo slovevski govori. Kada je odlazila, barnastu pletenu opravu i barnastog pletenog plečnoga rubca imela je na sebi.

Prijavili se moći pri Štefanec Anton kovaču u Središću (Polstrau), ali pak pri izdatljestvu nasih novin

Gubona árak. — Ciena žitka.

I m.-mázsa.	I m.-cent	kor fill.
Buza	Pšenica	16.00 —
Zab	Zob	11.60 —
Rozs	Hrz	11.60 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	11.60 —
» » ó	» stara	9.00 —
Árpa	Ječmen	16.70 —
Fehér bab uj	Grah beli	11.50 —
Sarga » »	» žuti	16.20 —
Vegyes » »	» zmješan	13.00 —
Lenmag	Len	18.00 —
Bükköny	Grahorka	10.00 —
Tökmag	Košćice	17.00 —

Odgovorni urednik:

M A R G I T A I J O Z S E F

Takarékoskodni

MAGGI-kitüntetések: 5 nagydíj, 26 aranyérem, 6 díszoklevél, 5 tiszteletdíj. Hatszor versenyen kívül, többi között az 1889 és 1900-iki párisi világiállításokon, (Maggi Gyula bírálótag).

lehet a sokszorosán kitüntetett és régóta jól bevált

MAGGI-IZESÍTŐ

helyes használata mellett.

Néhány csepp — a tálatásnál hozzátevé — elegendő, hogy ezáltal gyenge leveseknek, mártásoknak, főzéseknek stb. egy pillanat alatt jó és erőteljes ízt adhasunk. — Üvegcsekkben 50 fillértől kezdve (utántöltés 40 fillértől kezdve).

Kadható minden fűszerkereskedésben, csemege-üzletben és drogueüzletben.

Paprikás turó hordóban, friss sajtke-szítés, svájci- és más turók jutányos áron adatnak el

I. Ettinger-nél,
Tejgazdaság Kaproncza.

Paprenog sira v lagvu, friško sirenje, švajcar-i druge sire uz jeftinu cieniu trži

I. Ettinger
mljekarna u Koprivnici.

648 4—5

Első kézből; a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban

Első magyar hangszergyár

villamos erőre berendezve.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, hangszerszállító
a Rákóczi javított Tárogató egyedüli feltalálója
Budapest, II. Lánchíd-utca 5.

Ajánlja a saját gyárában készült összes réz-, fa-, fuvó- és vonós-hangszereket. Hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvalák, klarinetek, trombiták és csimbalmok.

Tárogató ára 30 frittól (60 kor.) feljebb, iskola hozzá ingyen.

Zenekarok teljes felszerelése olcsó árban, előnyös fizetési feltételek mellett.

Harmonikák elpusztíthatatlan erős hangokkal.

Javitások speciális kivitelben gyorsan s szakszerűen eszközöltenek, vonós hangszerek a legújabb találmányu hangfokozó gerendával, melyért garantiát vállalnak

ÁRJEGYZÉK minden hangszerről külön-külön kérendő, mely bérmentes

megküldetik

295 17—19

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.

Bersey-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziázer, amely már több mint 35 év óta megbízható bedörzsolésül alkalmazatik Németország, Osztrák és Angliában.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevéssérléskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokbana „Bersey” védjeggyel és a „Richter” csomaggyűzővel fogadjunk el. — 80 L, 1 k. 40 L és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
cs. és kir. udvari szállító
Budapest.

550 21—40

BRAZAY KÁLMAN
SÓSBORSZESZ
KESZITMENYE.

NAGY ÜVEG ÁRA-2 KOR.
KIS ÜVEG ÁRA-1 KOR.

Használati utasítás minden üvegehez mellékelve van.

620 9—52

AZ ANGLOR KIRALY 192
BUDAPEST
N. Károlyi 16 KÖRÜT
KLEIN és SCHWARCZ

legnagyobb férfi-,
fű- és gyermek- ruha-áruház.
Legolcsóbb és legjobb!]

bevéssérlési forrás. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltenek. **KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN. I**

592 25—52

**20 korona
jutalom.**

Stefanez Antalné született Borka Josefa polstrai lakos mult év november 26-án egy kisebb családi perpatvar miatt otthonról eltávozott. Úlját valószínűleg Magyarország felé vette. Hozzá tartozói 20 korona jutalmat adnak annak, ki lemt nevezettnek nyomára vezet. Személyleírása: 30 éves, (de 40-nek néz ki), szőke haj, hosszú orr, középmagasságú, erős kissé elkövéredett termet. Alsó alkapsából néhány fog hiányzik. Csak szlovenul beszél. Eltávozásakor barna kötött ruha és barna kötött vállkendő volt rajta. △ △ △ △

Jelentkezhetni:

Stefanez Antal
kevácsnál
Polstrau,
vagy e lap kiadóhivatalában.

604 1—4

Schicht-szappan

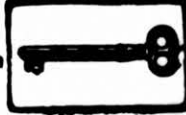
„szarvas”

vagy

„kulcs”

Jeggyel

legjobb, legkisebbsébb s esztétikus legolcsóbb szappan. — Minden körve átkészítéskül mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevéssérlésnél különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

— 32 — 916

I N G Y E N

„AZ UJSÁG”

AZ UJSÁG husvétii ajándékát, a gyönyörűen illusztrált „Az én Kortársaim” című Mikezsth-Albumot, minden fél éves előfizető megkapja, szintugy minden előfizető, a ki negyedévre fizet elő, de kötelezi magát a következő negyedévre is az előfizetési összeget beküldeni vagy a ki havonként fizet elő, de kötelezi magát havonként AZ UJSÁG-ra legalább fél évig előfizetni:

AZ UJSÁG főmunkatársai: Herczeg Ferencz, Kozma Andor, Kóbor Tamás, Mikszáth Kálmán, Kenedi Géza. **Előfizetési árak:** 1 hóra 2 K. 40 f. 1/4 évre 7 K. — f.

Mutatványozást kívánatra küld a kiadóhivatal, de sokkal célszerűbb az előfizetési összeget már most, ha csak egy hónapra is április 1-től a kiadóhivatalhoz beküldeni, mert ebben az esetben a fentiek szerint amugy is egész hónapon át, márcziusban ingyen küldi a kiadóhivatal a lapot.

Megrendelő **AZ UJSÁG** KIADÓHIVATALA, **Budap. Kerepesi-ut. 54.**

89 sz. 1904.

Arverési hirdetmény.

Atulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. bíróság 1904 évi V. 30/1 számú végzése következtében Dr. Székács Samuel budapesti lakos ügyvéd által képviselt Singer testvérek budapesti cégé javára Gáspárics Vincze perlaki lakos ellen 283 K. 97 fill. s jár. erejéig 1904 évi február hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 800 K. becsült következő ingóságok, u. m.: 1 tehén, 2 sertés, szén és 1 pajta nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbíróság 1904. évi V. 30/2 sz. végzése folytán 283 kor. 97 f. tőkekövetelés ennek 1903 évi június hó 5 napjától járó

5% kamatai, eddig összesen 55 k. 36 fillérben már megállapított költségek erejéig a helyszínen, vagyis Perlakon alperes lakásán leendő eszköztesére

1904. évi márczius hó 5. napjának d. e. 9 órája

határidőül kütözetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivataknak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron aul is el fognak adatni.

Amentyiben az árverzendő ingóságokkal mások is le és felülfoglaltallák, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-b. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlakon, 1904. évi feb. 20. 655

Egy csésze jó tea kedvelője
○○○ mindig csak ○○○

INDRA TEÁT

kör, mely Kína, India és Ceylon legfinomabb teáinak keveréke. Valódi
○ csakis eredeti csomagolásban. ○

Főraktár:
MRAZ TESTVÉREK
fűszer-, csemege-, anyag-,
festék-, kőszén- és faszén-kereskedése
CSÁKTORNYÁN.

527 27-30

Globus műtrágya

keverék.

Tisztelt Gazduram!

**Tudja Ön azt jól, hogy:
ha nem vet, nem is arat.**

Ha tehát Ön a rétjéről már az első évben dupla és a többi években az eddiginél három és négyszer nagyobb eredményt elérni kíván, akkor trágyázza rétjeit az én „Globus G. W.” műtrágya keverékkel.

Lóher „Globus M. J.”-vel trágyázva négy és ötször nagyobb eredményt ad az eddiginél.

Zab „Globus M. N.” trágyával trágyázva dupla zabot és dupla szalmát ad.

Továbbá tartok még tavaszi és őszi buza- és árpatrágyát, valamint szőlőkének való trágya keveréket is.

Ezen kitűnő műtrágyakeverékek, melyeknek minden talajon jó hatásuk van — tavasszal a hóolvadás után a mellékelt használati utasítás szerint lesznek a földre elszórva.

„Globus” műtrágya keverék kizárólag csak nálam kapható, 100 klg. 12 K.

A „Globus” műtrágya keverékek használati utasítása a katasztrális holdra számítva.

Réttrágya: 100 klg. „Globus W. D.”-t kell tavasszal száraz időben elszórni.

Lóhertrágya: 100 klg. „Globus M. J.” lesz márczius hó első felében száraz idő alkalmával elszórva és esetleges vakondutások kiegyenlítettnek.

Zabtrágya: Szántás után 100–130 klg. „Globus M. N.” trágyát kell elszórni és ezután a zabot bevetni.

Nyári-árpa trágya: „Globus S. D.” az eljárás ugyanaz mint a zabnál.

Buza-, Rozs- és Téliárpatrágya: Kora márczius hóban száraz idő alkalmával 50–70 klg. „Globus M. T.” elszórandó.

Kukoricatrágya: Ha géppel vet, ugy a harmadik szántás után 100–130 klg. „Globus A. K. S.” kell elszórni és a megművelést szokás szerint folytatni, ha pedig kézzel vet, illetőleg töltésre dolgozik, ugy 100–130 klg. „Globus A. K. S.” lesz a már bevetett magra elszórva.

Szőlőfőke trágya: Kora tavasszal szórjon a tőkék sorába 100 klg. „Globus E. O.”, valamint közvetlen az első kapálás előtt is ismét 100 klg. „Globus E. O.”, mely trágyázás után a megművelést máskor folytatja.

Kiváló tisztelttel

Todor R.-utóda Cégutalajdonos 633 9-*

Kraschovecz József Csáktornya.